

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. liepos 5 d.*

„Intelektinė ir pramoninė nuosavybė — Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje sistema — Reglamentas (EB) Nr. 2100/94 — Ūkininkams taikoma išlyga — Sąvoka „tinkamas atlyginimas“ — Patirtos žalos atlyginimas — Pažeidimas“

Byloje C-509/10

dėl *Bundesgerichtshof* (Vokietija) 2010 m. rugsėjo 30 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. spalio 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Josef Geistbeck,

Thomas Geistbeck

prieš

Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai A. Borg Barthet, E. Levits (pranešėjas), J.-J. Kasel ir M. Berger,

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. sausio 18 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- J. ir T. Geistbeck, atstovaujimų *Rechtsanwälte* J. Beismann ir M. Miersch,
- *Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwälte* K. von Gierke ir C. von Gierke,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos X. Basakou ir A.-E. Vassilopoulou,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos F. Díez Moreno,
- Europos Komisijos, atstovaujamos B. Schema, F. Wilman ir M. Vollkommer,
- susipažinęs su 2012 m. kovo 29 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje (OL L 227, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 16 t. p. 390) ir 1995 m. liepos 24 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1768/95, įgyvendinančio Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje 14 straipsnio 3 dalyje numatytos žemės ūkio išimties taisyklės (OL L 173, p. 14; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 18 t., p. 63), iš dalies pakeisto 1998 m. gruodžio 3 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2605/98 (OL L 328, p. 6; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 24 t., p. 162, toliau – Reglamentas Nr. 1768/95), kai kurių nuostatų išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp ūkininkų J. ir T. Geistbeck ir *Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH* (toliau – STV), atstovaujančios saugomų augalų veislių *Kuras*, *Quarta*, *Solara* ir *Marabel* savininkų interesams, dėl to, kad ieškovai pagrindinėje byloje neišsamiai deklaravo, kad augina šias veisles.

Teisinis pagrindas

Reglamentas Nr. 2100/94

- 3 Pagal Reglamento Nr. 2100/94 11 straipsnį teisę į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje turi „selektininkas“, t. y. „tą veislę sukūręs arba atradęs ir išskyręs asmuo arba jo teisių perėmėjas“.
- 4 Šio reglamento 13 straipsnyje „Augalų veislių teisinės apsaugos savininko Bendrijoje teisės ir draudžiami veiksmai“ nustatyta:
 - „1. Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje poveikį sudaro augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje savininko ar savininkų, toliau vadinamų „savininku“, teisė atlikti 2 dalyje nustatytus veiksmus.
 2. Nepažeidžiant 15 ir 16 straipsnių nuostatų, savininko leidimas yra būtinas, kad su saugomos augalų veislės dauginamąja medžiaga arba saugomos veislės surinkta augaline medžiaga, toliau bendrai vadinamomis „medžiaga“, būtų galima atlikti šiuos veiksmus:
 - a) gaminti ar dauginti (veisti);

<...>

Savo leidimą savininkas gali susieti su sąlygomis ir apribojimais.

<...>“
- 5 Šio reglamento 14 straipsnio „Nukrypimas nuo augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje“ 1 dalyje nustatyta:

„Nepaisant 13 straipsnio 2 dalies nuostatų ir siekiant užtikrinti žemės ūkio gamybą, ūkininkams leidžiama dauginimo tikslais lauke savo ūkyje naudoti augalinę medžiagą, gautą nuėmus derlių, išskyrus hibridinės ar sintetinės veislės, kuriai yra taikoma augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, dauginamąją medžiagą.“

6 Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Siekiant, kad įsigaliojant 1 dalyje nurodytas nukrypimas ir kad būtų apsaugoti teisėti selekcininko ir ūkininko interesai, prieš įsigaliojant šiam reglamentui, sąlygos pagal 114 straipsnį priimtose įgyvendinimo taisyklėse turi būti nustatytos remiantis šiais kriterijais:

<...>

— iš smulkių ūkininkų nereikalaujama mokėti jokio selekcinio mokesčio [atlygio] savininkui; <...>

<...>

— iš kitų ūkininkų reikalaujama mokėti savininkui teisėtą selekcinį mokestį [teisingą atlygį], kuris yra gerokai mažesnis už tos pačios veislės dauginamosios medžiagos, auginamos tame pačiame plote, licencinį mokestį; faktiškas selekcinio mokesčio [teisingo atlygio] dydis laikui bėgant gali svyruoti atsižvelgiant į tai, kokių mastu ta veislė bus naudojama pagal 1 dalyje nurodytą nukrypimą,

<...>

— reikalingą informaciją savininkams jų prašymu teikia ūkininkai ir perdirbimo paslaugų teikėjai; <...>.“

7 Šio reglamento 94 straipsnyje, susijusiame su civiliniais ieškiniais, kuriuos galima pareikšti tuo atveju, kai augalų veislės naudojimas yra pažeidimas, nustatyta:

„1. Kiekvienam asmeniui, kuris:

a) neturėdamas teisės atlikti veiksmus su veisle, kuriai yra suteikta teisinė apsauga Bendrijoje, atlieka vieną iš 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų

<...>

savininkas gali pareikšti ieškinį dėl tokio pažeidimo [nutraukimo] arba reikalauti tinkamo žalos atlyginimo [tinkamo atlyginimo], arba ir dėl vieno, ir dėl kito.

2. Kiekvienas asmuo, kuris veikia tyčia ar dėl neatsargumo, privalo atlyginti savininkui ir visą tolesnę dėl to veiksmo patirtą žalą. Nedidelio neatsargumo atvejais tokie reikalavimai gali būti sumažinti pagal tokio nedidelio neatsargumo laipsnį, bet jokių būdu ne tokiu mastu, kad jie būtų mažesni už pažeidimą padariusio asmens iš to gautą naudą.“

8 Papildomas nacionalinės teisės taikymas pažeidimų srityje reglamentuojamas minėto reglamento 97 straipsnyje, kurio 1 dalyje nustatyta:

„Jei pagal 94 straipsnį atsakingas asmuo dėl pažeidimo pasipelnė padarydamas žalą savininkui ar naudojimo teises turinčiam asmeniui, pagal 101 ar 102 straipsnius kompetentingi teismai dėl žalos atlyginimo taiko jų nacionalinę teisę, įskaitant privatinę tarptautinę teisę.“

Reglamentas Nr. 1768/95

9 Reglamento Nr. 1768/95 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1 straipsnyje nurodytas sąlygas įgyvendina tiek turėtojas [savininkas], atstovaujantis selekcininkui, tiek ūkininkas taip, kad apsaugotų teisėtus vienas kito interesus.“

- 10 Reglamento Nr. 1768/95 5 straipsnyje, kuriame įtvirtintos savininkui mokėtino atlygio taisyklės, nustatyta:

„1. Pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalies ketvirtą įtrauką savininkui mokamo teisingo atlygio dydis gali būti sutarties tarp savininko ir atitinkamo ūkininko objektas.

2. Jeigu tokia sutartis nesudaryta arba netaikoma, atlygio dydis yra gerokai mažesnis negu mokestis, imamas tame pačiame rajone už žemiausios tos pačios veislės kategorijos, tinkamos oficialiai sertifikuoti, dauginamosios medžiagos gamybą, kuriai suteikta licencija.

<...>

5. Jeigu 4 dalyje minimas susitarimas netaikomas 2 daliai, turi būti mokamas atlygis, lygus 50 % sumos, mokėtinios už dauginamosios medžiagos gamybą, kuriai suteikta licencija, kaip numatyta 2 dalyje.

<...>“

- 11 Šio reglamento 14 straipsnio, kuriame reglamentuojama savininko vykdoma kontrolė, kaip ūkininkas vykdo savo pareigas, 1 dalyje numatyta:

„Turėtojo [savininko] atliekamos kontrolės tikslu, remiantis pagrindinio reglamento 14 straipsnio nuostatomis, kaip nurodyta šiame reglamente, dėl ūkininko pareigų įgyvendinimo ūkininkas, turėtojo [savininko] prašymu, privalo:

- a) pateikti įrodymus, patvirtinančius informaciją, pateiktą pagal 8 straipsnį, parodydamas turimus susijusius dokumentus, kaip antai: prekyraščius, panaudotas etiketes arba bet kokias kitas atitinkamas priemones, reikalaujamas pagal 13 straipsnio 1 dalies a punktą – įrodymus, kurie susiję su:

— trečiųjų asmenų suteikta turėtojo [savininko] veislės augalinių produktų apdorojimo sodinimui paslauga, arba

— 8 straipsnio 2 dalies e punkto atveju – turėtojo [savininko] veislės dauginamosios medžiagos tiekimu,

arba parodydamas žemę arba saugojimo patalpas;

- b) suteikti galimybę pasinaudoti ar susipažinti su įrodymu, reikalaujama pagal 4 straipsnio 3 dalį arba 7 straipsnio 5 dalį.“

- 12 Pagal Reglamento Nr. 1768/95 18 straipsnį:

„1. Turėtojas [savininkas] gali iškelti bylą 17 straipsnyje nurodytam asmeniui, kad šis vykdytų savo pareigas pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalį, kaip nurodyta šiame reglamente.

2. Jeigu šis asmuo pakartotinai ir tyčia nevykdė savo pareigų pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalies ketvirtą įtrauką dėl to paties turėtojo [savininko] veislės arba veislių, atsakomybė atlyginti turėtojui [savininkui] už bet kokią tolesnę žalą remiantis pagrindinio reglamento 94 straipsnio 2 dalimi apima ne mažiau kaip vienkartinę išmoką, apskaičiuotą pagal keturgubą vidutinę sumą, kuri toje pačioje teritorijoje imama už atitinkamo minėtos augalų rūšies saugomų veislių dauginamosios medžiagos kiekio gamybą, kuriai suteikta licencija, nepažeidžiant kompensacijos už bet kokius didesnius nuostolius.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 13 Iš anksto pranešę STV, J. ir T. Geistbeck 2001–2004 m. augino saugomas veisles *Kuras, Quarta, Solara* ir *Marabel*. Tačiau atlikusi patikrinimą STV pripažino, kad realiai augintų augalų kiekis kai kada daugiau kaip tris kartus viršijo deklaruotą kiekį. Todėl STV pareikalavo sumokėti 4 576,15 euro dydžio sumą, atitinkančią atlyginimą, kuris jai turėjo būti sumokėtas. Kadangi ieškovai pagrindinėje byloje sumokėjo tik pusę šios sumos, STV pareiškė ieškinį ir pareikalavo sumokėti likusią sumą ir atlyginti 141,05 euro ikiteisminės procedūros išlaidų.
- 14 Pirmosios instancijos teismas šį ieškinį patenkino. Apeliacinis skundas, kurį pateikė ieškovai pagrindinėje byloje, buvo atmestas. Taigi jie pateikė kasacinį skundą *Bundesgerichtshof*.
- 15 Remdamasis 2003 m. balandžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Schulin* (C-305/00, Rink. p. I-3525), šis teismas mano, kad ūkininkas, tinkamai neįvykdęs savo pareigos teikti informaciją saugomos augalų veislės savininkui, negali remtis Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 1 dalimi ir jam gali būti pareikštas ieškinys dėl pažeidimo pagal to paties reglamento 94 straipsnį bei iš jo gali būti reikalaujama tinkamo atlyginimo.
- 16 Šiam teismui kilo klausimų dėl „tinkamo atlyginimo“, pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį mokėtino saugomos teisės savininkui, ir pagal šio straipsnio 2 dalį mokėtino žalos atlyginimo apskaičiavimo būdo.
- 17 Tokio atlyginimo apskaičiavimo pagrindas galėtų būti vidutinis dydis mokesčio, kurio toje pačioje teritorijoje reikalaujama už tos pačios augalų veislės dauginamosios medžiagos gamybą pagal licenciją, arba atlygis, kuris būtų mokėtinas teisėto auginimo atveju pagal Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies ketvirtą įtrauką, aiškinamą atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1768/95 5 straipsnio 5 dalį (toliau – atlygis už teisėtą auginimą).
- 18 Pirmuoju atveju pažeidėjas turėtų sumokėti vidutinio dydžio mokestį, kurio tarifai ir sąlygos sutaptų su taikomais tretiesiems asmenims, o antruoju atveju jis galėtų pasinaudoti ūkininkams skirtu lengvatiniu tarifu, t. y. 50 % už dauginamosios medžiagos gamybą pagal licenciją mokėtinos sumos.
- 19 Šiomis aplinkybėmis *Bundesgerichtshof* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar „tinkamas atlyginimas“, kurį ūkininkas pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį turi sumokėti augalų veislių teisinės apsaugos savininkui Bendrijoje, nes panaudojo auginant gautą saugomos augalų veislės dauginamąją medžiagą ir neįvykdė Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento Nr. 1768/95 8 straipsnyje nustatytų įpareigojimų, turi būti apskaičiuojamas pagal vidutinį toje pačioje teritorijoje mokėtino mokesčio už atitinkamos saugomos augalų veislės dauginamosios medžiagos kiekio pagaminimą pagal licenciją dydį, ar vis dėlto reikia remtis (mažesniu) atlygiu, kuris būtų mokėtinas teisėto auginimo atveju pagal Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies ketvirtą įtrauką ir Reglamento Nr. 1768/95 5 straipsnį?

2. Jei reikia remtis tik atlygiu už teisėtą auginimą:

Ar tokiu atveju, esant vienkartiniam pažeidimui dėl pažeidėjo kaltės, augalų veislės apsaugos teisės savininkas gali apskaičiuoti jam pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 2 dalį atlygintą žalą remdamasis licenciniu mokesčiu už dauginamosios medžiagos gamybą?

3. Ar leidžiama arba net reikalaujama, apskaičiuojant pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį mokėtiną „tinkamą atlyginimą“ arba pagal šio reglamento 94 straipsnio 2 dalį mokėtiną žalos atlyginimą, atsižvelgti į itin dideles daugelio savininkų teises įgyvendinančios organizacijos kontrolės sąnaudas ir nustatyti dvigubai didesnę nei įprastai sutartą atlyginimą arba pagal Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies ketvirtą įtrauką mokėtiną atlygį?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 20 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti kriterijus, kuriais remiantis galima apskaičiuoti „tinkamą atlyginimą“, kurį pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį turi sumokėti ūkininkas, neįvykdęs šio reglamento 14 straipsnio 3 dalies ketvirtoje ir šeštoje įtraukose numatytų reikalavimų. Konkrečiai kalbant, šis teismas teiraujasi, ar apskaičiuodamas šį atlygį jis turi remtis mokesčiu, mokėtinu toje pačioje teritorijoje už tos pačios veislės dauginamosios medžiagos gamybą pagal licenciją, vadinamąją C licenciją, ar Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies ketvirtoje įtraukoje nurodytu atlygiu už teisėtą auginimą, kuris pagal Reglamento Nr. 1768/95 5 straipsnio 5 dalį sudaro 50 % už dauginamosios medžiagos gamybą pagal licenciją mokėtiną sumą.
- 21 Pirmiausia primintina, kad pagal Reglamento Nr. 2100/94 13 straipsnio 2 dalį augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje savininko leidimas būtinas, kai tai susiję su saugomos augalų veislės dauginamąja medžiaga arba saugomos veislės surinkta augaline medžiaga, ypač kai norima ją gaminti ar dauginti (veisti), paruošti dauginti, siūlyti pirkti, parduoti ar kitaip pateikti į rinką ir laikyti atsargas siekiant šių tikslų (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Schulin* 46 punktą).
- 22 Šiomis aplinkybėmis Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnyje įtvirtinta principo, pagal kurį būtinas augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje savininko leidimas, išimtis (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Schulin* 47 punktą), nes ūkininkai, norintys dėl dauginimo tikslų lauke savo ūkyje naudoti augalinę medžiagą, gautą nuėmus derlių, neprivalo gauti apsaugos Bendrijoje savininko leidimo, jei tenkina tam tikras sąlygas, aiškiai išvardytas šio 14 straipsnio 3 dalyje.
- 23 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad ūkininkas, nesumokėjęs teisingo atlygio savininkui už medžiagos, gautos nuėmus iš saugojamos veislės dauginamosios medžiagos išaugintą derlių, naudojimą, negali remtis Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 1 dalimi, todėl turi būti pripažintas be leidimo atliekančiu šio reglamento 13 straipsnio 2 dalyje numatytus veiksmus (minėto Sprendimo *Schulin* 71 punktą).
- 24 Ieškovų pagrindinėje byloje situacija panaši į ūkininkų, nesumokėjusių Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies ketvirtoje įtraukoje numatyto „teisingo atlygio“, nes nedeklaravę dalies augalinės medžiagos, gautos nuėmus augintą derlių, ieškovai pagrindinėje byloje nesumokėjo minėto atlygio.
- 25 Iš to matyti, kad tai, jog ieškovai pagrindinėje byloje pasėjo nedeklaruotas sėklas, kaip pagrįstai teigė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, yra „pažeidimas“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnį. Todėl tokio tinkamo atlyginimo, kokį J. ir T. Geistbeck turi sumokėti atsakovei pagrindinėje byloje, apskaičiavimo būdus reikia nustatyti būtent pagal šią nuostatą.
- 26 Šiuo klausimu J. ir T. Geistbeck tvirtina, kad Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies ketvirtoje įtraukoje ir 94 straipsnio 1 dalyje vartojamos beveik identiškos sąvokos, todėl „tinkamą atlyginimą“, mokėtiną pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį, reikia apskaičiuoti pagal atlygį už teisėtą auginimą.

- 27 Tačiau tokiam aiškinimui negalima pritarti.
- 28 Pirma, konstatuotina, kad Reglamento Nr. 2100/94 versijoje prancūzų kalba sąvoka „rémunération équitable“ vartojama šiose dviejose nuostatose, tačiau taip nėra versijose kitomis kalbomis, visų pirma vokiečių ir anglų, kaip minėjo generalinis advokatas išvados 43 punkte. Todėl iš to, kad minėtose Reglamento Nr. 2100/94 nuostatose vartojami panašūs žodžių junginiai, negalima daryti išvados, kad jais apibūdinama ta pati sąvoka.
- 29 Antra, pažymėtina, kad minėto reglamento 14 straipsnis yra augalų veislių apsaugos Bendrijoje principo išimtis, todėl turi būti aiškinamas siaurai ir taikomas tik jame aiškiai nurodytomis aplinkybėmis.
- 30 Kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 45–47 punktuose, Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies ketvirtoje įtraukoje, aiškinamoje atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1768/95 5 straipsnio 5 dalį, vartojama sąvoka „teisingas atlygis“ siekiama sukurti augalų veislių savininkų ir ūkininkų abipusių interesų pusiausvyrą.
- 31 Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalyje, kurioje neišskiriami skirtingi pažeidėjai, konkrečiai reglamentuojamas tinkamo atlyginimo mokėjimas pažeidimo atveju.
- 32 Iš to matyti, kad pagrindinės bylos aplinkybėmis atlygiu už teisėtą auginimą, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnį, nereikėtų remtis apskaičiuojant šio reglamento 94 straipsnio 1 dalyje numatytą „tinkamą atlyginimą“.
- 33 Kaip alternatyvų minėto atlyginimo apskaičiavimo pagrindą prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas nurodo mokestį už gamybą pagal licenciją, t. y. C licenciją.
- 34 Kaip minėta šio sprendimo 23 punkte, ūkininkas, nevykdantis išpareigojimų pagal Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalį, aiškinamą atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1768/95 8 straipsnį, negali remtis šioje nuostatoje įtvirtinta išlyga.
- 35 Todėl jis turi būti laikomas trečiuoju asmeniu, be leidimo atlikusiu vieną iš Reglamento Nr. 2100/94 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų.
- 36 Kadangi Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsniu siekiama atlyginti augalų veislės apsaugos savininko, nukentėjusio nuo pažeidimo, patirtą žalą, konstatuotina, kad pagrindinėje byloje J. ir T. Geistbeck negali remtis „ūkininkams taikoma išlyga“, t. y. nuo augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje leidžiančia nukrypti nuostata, įtvirtinta šio reglamento 14 straipsnio 1 dalyje, todėl, kaip matyti iš šio straipsnio 3 dalies, šios žalos dydis atitinka bent C licencijos sumą, kurią turėtų mokėti trečiasis asmuo.
- 37 Taigi, siekiant apskaičiuoti Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalyje numatytą „teisingą atlygį“ pagrindinės bylos aplinkybėmis, reikia remtis suma, prilygstančia sumai, mokėtinai už gamybą pagal licenciją.
- 38 Pirma, J. ir T. Geistbeck, prieštaraudami tokiam aiškinimui, teigia, kad per pirmąjį derlių gauta dauginamoji medžiaga yra prastesnės kokybės negu nurodyta Reglamento Nr. 2100/94 13 straipsnio 2 dalyje. Tačiau šis argumentas nesvarbus, nes saugomos medžiagos dauginimas negali paveikti su ja susijusios intelektinės nuosavybės teisės buvimo.
- 39 Antra, J. ir T. Geistbeck juo labiau negali teigti, kad tai, jog suma, prilygstanti sumai, mokėtinai už gamybą pagal C licenciją, laikoma pagrindu apskaičiuojant „tinkamą atlyginimą“, kurią pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį turi mokėti ūkininkas, neįvykdęs šio reglamento 14 straipsnio 3 dalyje,

aiškinamoje atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1768/95 8 straipsnį, numatytų reikalavimų, reikštų pripažinti, kad 94 straipsnio nuostatos yra baudžiamojo atlyginamojo pobūdžio, o tai prieštarautų pačiam šio straipsnio tikslui.

- 40 Kaip minėta šio sprendimo 35 punkte, ūkininkas, kuris nesirėmė Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies nuostatomis, laikytinas trečiuoju asmeniu, be leidimo atlikusiu vieną iš šio reglamento 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksmų. Taigi nauda, kurią gauna pažeidėjas ir kurią siekiama kompensuoti šio reglamento 94 straipsnio 1 dalimi, lygi sumai, mokėtinai už gamybą pagal C licenciją, kurios jis nesumokėjo.
- 41 Be to, pažeidimo atveju mokėtino tinkamo atlyginimo apskaičiavimas remiantis ne suma, prilygstančia mokesčiui, mokėtinam už gamybą pagal C licenciją, o mažesne suma, prilygstančia atlygiui už teisėtą auginimą, gali lemti tai, kad ūkininkai, nevykdantys įpareigojimo teikti informaciją savininkui pagal Reglamento Nr. 2100/94 14 straipsnio 3 dalies šeštą įtrauką ir Reglamento Nr. 1768/95 8 straipsnį, traktuojami palankiau negu tie, kurie teisingai deklaruoja auginamas sėklas.
- 42 Skatinamasis pobūdis, siejamas su Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnyje numatyta sąvoka „tinkamas atlyginimas“, dar labiau išryškėja, nes pagal šio reglamento 14 straipsnio 3 dalies penktą įtrauką kontroliuoti ir prižiūrėti, kaip naudojamos saugomos veislės teisėtai jas auginant, yra savininkų išimtinė atsakomybė, taigi jie yra priklausomi nuo atitinkamų ūkininkų sąžiningumo ir bendradarbiavimo.
- 43 Iš šių svarstymų matyti, kad į pirmąją klausimą reikia atsakyti taip: norint apskaičiuoti „tinkamą atlyginimą“, kurį ūkininkas pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį turi sumokėti, nes panaudojo auginant gautą saugomos augalų veislės dauginamąją medžiagą ir neįvykdė šio reglamento 14 straipsnio 3 dalyje, aiškinamoje atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1768/95 8 straipsnį, nustatytų įpareigojimų, reikia remtis mokesčio už gamybą pagal C licenciją dydžiu.
- 44 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąją klausimą, nėra reikalo atsakyti į antrąją klausimą.

Dėl trečiojo klausimo

- 45 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, pirma, ar Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnį reikia aiškinti taip, kad, apskaičiuojant pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį mokėtiną tinkamą atlyginimą arba pagal šio reglamento 94 straipsnio 2 dalį mokėtiną žalos atlyginimą, į jį reikia įtraukti sąnaudas, patirtas kontroliuojant, ar nepažeidžiamos augalų veislės savininko teisės. Antra, jei savininkas nurodo tokią žalą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar šių išlaidų atlyginimas gali būti apskaičiuojamas nustatant fiksuotą dydį ir būti dvigubai didesnis nei įprastai sutartas atlyginimas arba pagal šio reglamento 14 straipsnio 3 dalies ketvirtą įtrauką mokėtiną teisingas atlygis.
- 46 Komisija pastabose nurodė, kad šis klausimas yra hipotetinis, nes STV nereikalavo atlyginti tokių išlaidų.
- 47 Šiuo klausimu iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad SESV 267 straipsniu įtvirtinta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, kuria naudodamasis Teisingumo Teismas pateikia nacionaliniams teismams Sąjungos teisės aiškinimą, kurio jiems reikia jų nagrinėjamai bylai išspręsti (žr., be kita ko, 2009 m. kovo 24 d. Sprendimo *Danske Slagterier*, C-445/06, Rink. p. I-2119, 65 punktą ir 2011 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Unió de Pagesos de Catalunya*, C-197/10, Rink. p. I-8495, 16 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 48 Vykstant šiam bendradarbiavimui, klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo taikoma tinkamumo prezumpcija. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Sąjungos teisę yra visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės ar teisinės aplinkybės, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, 2006 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Cipolla ir kt.*, C-94/04 ir C-202/04, Rink. p. I-11421, 25 punktą ir minėto Sprendimo *Unió de Pagesos de Catalunya* 17 punktą).
- 49 Kadangi šiuo atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad STV ieškinyje pagrindinėje byloje reikalavo sumokėti „tinkamą atlyginimą“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalį, į trečiąją prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo klausimą reikia atsakyti tiek, kiek jis susijęs su minėta sąvoka „tinkamas atlyginimas“.
- 50 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalyje numatytas tik tinkamas atlyginimas tuo atveju, kai augalų veislė naudojama neteisėtai, bet nenumatytas kitoks žalos atlyginimas, nesusijęs su minėto tinkamo atlyginimo nesumokėjimu.
- 51 Tokiomis aplinkybėmis į trečiąją klausimą reikia atsakyti taip: apskaičiuojant Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalyje numatytą „tinkamą atlyginimą“, į jį nereikia įtraukti sąnaudų, patirtų kontroliuojant, ar nėra pažeidžiamos augalų veislės savininko teisės, kompensacijos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 52 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. „Tinkamas atlyginimas“, kurį ūkininkas pagal 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje 94 straipsnio 1 dalį turi sumokėti, nes panaudojo auginant gautą saugomos augalų veislės dauginamąją medžiagą ir neįvykdė šio reglamento 14 straipsnio 3 dalyje, aiškinamoje atsižvelgiant į 1995 m. liepos 24 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1768/95, įgyvendinančio Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje 14 straipsnio 3 dalyje numatytos žemės ūkio išimties taisyklės, iš dalies pakeisto 1998 m. gruodžio 3 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2605/98, 8 straipsnį, nustatytų įpareigojimų, turi būti apskaičiuojamas pagal toje pačioje teritorijoje mokėtino mokesčio už atitinkamos saugomos augalų veislės dauginamosios medžiagos gamybą pagal licenciją dydį.
2. Apskaičiuojant Reglamento Nr. 2100/94 94 straipsnio 1 dalyje numatytą „tinkamą atlyginimą“, į jį nereikia įtraukti sąnaudų, patirtų kontroliuojant, ar nėra pažeidžiamos augalų veislės savininko teisės, kompensacijos.

Parašai.